

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ
ПІДГОТОВКИ ДИСЕРТАЦІЙНОЇ РОБОТИ»**

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Спеціальність	201 Агрономія
Освітньо-професійна (наукова) програма (ОПП/ОНП)	«Олійні культури»
Статус дисципліни	Обов'язкові навчальні дисципліни
Курс та семестр, на якому викладається дисципліна	1 курс, 1 семестр
Обсяг дисципліни, форма семестрового контролю	Кредитів <u>4</u> . Загальна кількість годин <u>120</u> , з них: лекційні <u>20</u> год., практичні <u>20</u> год., лабораторні – <u>немає</u> , самостійна робота <u>80</u> год. Залік
Мова викладання	Українська
Кафедра, що забезпечує викладання	Відділ селекції
Інформація про викладача, що проводить лекційні заняття	Лях Віктор Олексійович, доктор біол. наук, професор e-mail: lyakh@iname.com
Інформація про викладача, що проводить практичні та лабораторні заняття	Лях Віктор Олексійович, доктор біол. наук, професор e-mail: lyakh@iname.com
Пререквізити (попередні дисципліни, необхідні для опанування курсу)	– загальноосвітні: інформатика, біологія, іноземна мова; – фахові: основи наукових досліджень, рослинництво, селекція і насінництво.
Постреквізити (дисципліни, в яких будуть використані)	– загальна підготовка: математичне моделювання та планування експерименту, комп'ютерна обробка інформації; – професійна підготовка: методологія селекції олійних культур, карантин і захист рослин, генетичні основи сучасної адаптивної селекції

знання, отримані під час вивчення курсу)	рослин, рослинництво з основами землеробства, проведення досліджень за науковим напрямом дисертації.
Мета навчальної дисципліни	Дати аспірантам комплекс сучасних знань, необхідних для кваліфікованої підготовки дисертаційної роботи, навчити орієнтуватися серед численних методів досліджень.
Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач після завершення вивчення дисципліни	<p><i>Загальні компетентності (ЗК):</i></p> <p>ЗК 5. Здатність розв'язувати комплексні проблеми агрономії на основі системного наукового та загального культурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу наукової інформації з різних джерел; використання інформаційно-комунікаційних технологій у дослідницькій та викладацькій діяльності</p> <p>ЗК 7. Здатність розробляти та управляти науковими проєктами, ініціювати організації досліджень в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності з урахуванням фінансування науково-дослідницьких робіт.</p> <p>ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК 9. Здатність презентувати результати своїх досліджень та організації і здійснення освітнього процесу.</p> <p>ЗК 10. Дотримання норм наукової етики, авторського і суміжних прав інтелектуальної власності; державної та міжнародної систем правової охорони інтелектуальної власності.</p> <p><i>Спеціальні компетентності (СК):</i></p> <p>СК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері агрономії, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p> <p>СК 2. Здатність ініціювати та реалізовувати інноваційні комплексні проєкти в агрономії та дотичні до неї міждисциплінарні проєкти, лідерство під час їх реалізації.</p> <p>СК 3. Здатність аналізувати, оцінювати і прогнозувати сучасний стан і тенденції розвитку агротехнологій вирощування сільськогосподарських культур.</p> <p>СК 4. Вміння формалізувати фахові прикладні задачі в галузі агропромислового виробництва, алгоритмізувати їх.</p> <p>СК 5. Здатність до встановлення природних передумов застосування конкретних модифікацій і методів досліджень, вибору раціональної методики польових і лабораторних робіт та оцінки необхідної точності вимірювань і якості кінцевих побудов, що необхідно підтвердити на прикладі власного дослідження.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПРН 1. Застосовувати передові концептуальні та методологічні знання з філософії науки, агрономії та суміжних галузей, а також дослідницькі вміння для планування й проведення актуальних прикладних наукових досліджень.</p> <p>ПРН 2. Глибоко розуміти загальні принципи та методи аграрних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері агрономії та викладацькій практиці.</p> <p>ПРН 4. Аналізувати наукові праці, виявляючи дискусійні та малодосліджені питання, здійснювати моніторинг наукових джерел інформації стосовно проблеми, яка досліджується встановлювати їх інформаційну цінність шляхом порівняльного аналізу з іншими</p>

	<p>джерелами.</p> <p>ПРН 7. Планувати і виконувати теоретичні й експериментальні дослідження з агрономії та дотичних наукових напрямів з використанням сучасних методів, технологій та інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми</p> <p>ПРН 8. Розробляти та реалізовувати наукові й інноваційні проєкти, які дають можливість вирішити наукові, технологічні, економічні й організаційні проблеми агрономії з дотриманням норм академічної етики і врахуванням технічних, соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.</p> <p>ПРН 9. Висувати і перевіряти гіпотези; обґрунтовувати та інтерпретувати результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного або комп'ютерного моделювання.</p> <p>ПРН11. Здійснювати пошук, оброблення та аналіз наукової інформації, її систематизацію та узагальнення; використовувати інформаційно-комунікаційні технології у дослідницькій та викладацькій діяльності.</p> <p>ПРН 12. Створювати інформаційні бази та володіти сучасним інструментарієм для пошуку, оброблення та аналізу наукової інформації, зокрема, статистичними методами аналізу даних великого обсягу та/або складної структури</p> <p>ПРН14. Використовувати академічну українську та англійську мови у професійній діяльності та наукових дослідженнях, усній та письмовій презентації їх результатів</p> <p>ПРН 15. Кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз.</p> <p>ПРН 16. Здійснювати організацію досліджень відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці.</p> <p>ПРН17. Забезпечувати безперервний саморозвиток та самовдосконалення протягом життя</p> <p>ПРН 20. Мати здатність діяти соціально свідомо і відповідально на основі етичних мотивів, приймати обґрунтовані рішення, саморозвиватися і самовдосконалюватися.</p> <p>ПРН 21. Уміти проводити критичний аналіз, оцінку і синтез нових наукових положень та ідей..</p>
<p>Форми і методи навчання (для досягнення ПРН)</p>	<p>Лекції, практичні заняття</p>
<p>Основний зміст навчальної дисципліни</p>	<p><i>Змістовий модуль 1.</i> Наукові дослідження. Тема 1. Хід та етапи наукового дослідження.</p> <p><i>Змістовий модуль 2.</i> Дисертаційна робота. Тема 2. Організація та підготовка дисертаційної роботи.</p> <p><i>Змістовий модуль 3.</i> Статистична обробка даних. Тема 3. Дисперсійний аналіз та умови його застосування. Статистична обробка даних з використанням комп'ютерних програм.</p> <p>Тема 4. Суттєвість різниці між вибірковими долями та її визначення за критерієм Стьюдента. Суттєвість різниці між співвідношеннями класів та її визначення за методом хі-квадрат.</p> <p>Практична робота № 1. Визначення суттєвості різниці між вибірковими</p>

	<p>долями за критерієм Стьюдента</p> <p>Практична робота № 2. Визначення суттєвості різниці між співвідношеннями класів за методом хі-квадрат.</p> <p>Практична робота № 3. Практичне застосування дисперсійного аналізу.</p>
Індивідуальні завдання	Не передбачені
Політика навчальної дисципліни	<p>Політика щодо відвідування занять. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки офіційної відсутності, які підтверджені документально. Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдання на самостійну підготовку або завдання поточного та підсумкового контролю. За об'єктивних причин (наприклад, за станом здоров'я, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в дистанційному режимі (онлайн формі) за погодженням із адміністрацією Інституту олійних культур НААН.</p> <p>Політика щодо оцінювання. При описі процедури поточного та підсумкового оцінювання, зазначається його форма та вид проведення.</p> <p>Політика щодо перескладання. Перескладання екзамену відбувається із дозволу адміністрації інституту за наявності поважних та обґрунтованих причин</p> <p>Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку.</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему і зміст завдання.</p>
Рекомендована література	<p><i>Основна:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 142 с. 2. Грищенко І. М., Григоренко О. М., Борисейко В. А. Основи наукових досліджень : навч. пос. Київ : Професіолнал, 2004. 206 с. 3. Доспехов Б. А. Планирование полевого опыта и статистическая обработка его данных. Москва : Колос, 1972. 336 с. 4. Лакин Г. Ф. Биометрия. Москва : Высшая школа, 1990. 352 с. 5. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 352 с. 6. Цехмістрова Г.С. Методологія наукових досліджень : навч. пос. Київ : Видав. дім "Слово", 2008. 280 с. 7. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. Київ : Знання, 2008. 310 с. <p><i>Додаткова:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балашов А. Н., Заликовский В. И. Экспериментальный автоматизированный проблемно-ориентированный комплекс для эколого-генетических исследований. <i>Известия АН МССР. сер. биол. и хим. наук.</i> 1983. № 4. С. 59-65.

	<p>2. Казаков Є. О. Методологічні основи постановки експерименту з фізіології рослин. Київ : Фітосоціоцентр, 2000. 272 с.</p> <p>3. Клейн Р. М., Клейн Д. Т. Методы исследования растений. Москва : Колос, 1974. 527 с.</p> <p>4. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Професіонал, 2004. 206 с.</p> <p>5. Пакет прикладних програм STATGRAPHICS на персональному комп'ютері (практичне посібник по обробці результатів медико-біологічних досліджень) / С. Г. Григор'єв і др. Санкт-Петербург : Б. и. 1992. 104 с.</p>
Додаткова інформація	<p>Більш детальна інформація щодо даної дисципліни (теми лекційних, практичних, лабораторних занять, самостійної роботи, шкала оцінювання, перелік основної та додаткової літератури тощо) наведена у робочій програмі дисципліни, яку можна знайти на сайті Інституту олійних культур НААН.</p>

Викладач

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми

Лях В. О.

Поляков О. І.